

Brüssel, 4. veebruar 2026
(OR. en)

5251/2/26
REV 2

LIMITE

CONSOM 4	CLIMA 14
COMPET 30	ENV 25
MI 19	DIGIT 9
IND 14	TELECOM 5
ENT 4	SAN 21
JUSTCIV 7	AUDIO 2
EF 10	CYBER 12
ECOFIN 27	CHIMIE 2
TRANS 5	RC 1
ENER 8	

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Eelnõu: nõukogu järelused, mis käsitlevad tarbijakaitse tegevuskava 2030 ja tegevuskava tarbijate hüvanguks ühtsel turul – teine kompromissettepanek

Pärast tarbijakaitse ja tarbijate teavitamise töörühma 2026. aasta 23. jaanuari koosolekul toimunud arutelusid edastatakse delegatsioonidele lisas eesistujariigi teine kompromissettepanek.

EELNÕU

Nõukogu järeldused, mis käsitlevad tarbijakaitse tegevuskava 2030 ja tegevuskava tarbijate hüvanguks ühtsel turul

TULETADES MEELDE

- nõukogu 22. veebruari 2021. aasta järeldusi¹ uue tarbijakaitse tegevuskava² kohta ning
- Euroopa Ülemkogu 23. oktoobri 2025. aasta kohtumise järeldusi,³ milles rõhutatakse muu hulgas alaealiste kaitsmise tähtsust;

VÕTTES TEADMISEKS Enrico Letta esitatud aruande ühtse turu tuleviku kohta,⁴ milles rõhutatakse vajadust tugevdada ühtset turgu, et toetada konkurentsivõimet ja säilienõtkust, tunnistades, et tarbijakaitse ja konkurentsivõime tugevdavad üksteist ning et tarbijate usaldus on ühtse turu nõuetekohase toimimise alus, rõhutades samuti vajadust lihtsustamise järele ning seda, et tarbijakaitse normide tõhustamine on kõigi jaoks toimiva ühtse turu loomiseks ülioluline;

TULETADES MEELDE järgmisi komisjoni teatise:

„ELi konkurentsivõime kompass“,⁵

„Terviklik ELi meetmepakett turvalise ja kestliku e-kaubanduse toetuseks“,⁶

„Ühtne turg: meie Euroopa koduturg ebakindlas maailmas“⁷;

1 ELT 2021/C 154/05.

2 COM(2020) 696 final.

3 EUCO 18/25

4 Enrico Letta: [“Much more than a market”](#) („Palju enam kui turg“).

5 COM(2025) 30 final.

6 COM(2025) 37 final.

7 COM(2025) 500 final.

TULETADES MEELDE Jüütimaa deklaratsiooni „Shaping a safe online world for minors“ („Turvalise veebikeskkonna loomine alaealistele“);

TOONITADES praeguseid geopoliitilisi arenguid, eelkõige probleeme, mis on seotud rahvusvahelise koostööga seoses kolmandate riikide ettevõtjate ja üleilmsete tarneahelatega, ning nende märkimisväärset mõju tarbijatele;

TULETADES MEELDE kasu, mida digimajandus on toonud tarbijatele, ning ettevõtja-tarbija suhetes üha enam levinud omnikanali lähenemisviisi, uute digitehnoloogiate ja -vahendite, näiteks tehisintellekti kiiret arengut ja üha suuremat kasutamist kõigis sektorites;

TOONITADES vajadust tagada, et ELi tarbijaõigus kindlustaks jätkuvalt tarbijakaitse kõrge taseme ja tarbijate võimestamise digikeskkonnas, võttes arvesse tehnoloogia arengut ning kiiresti arenevaid ärimudeleid ja tarbimisharjumusi;

TUNNISTADES vajadust tagada tõhus kaitse tarbijate jaoks, kes puutuvad kokku kahjulike tavade ja tõsiste riskidega, eelkõige veebikeskkonnas, ning RÕHUTADES, et erilist tähelepanu tuleks pöörata haavatavate tarbijate, eelkõige alaealiste kaitsele;

TUNNISTADES, et kuigi teatavaid tarbijaid, nagu alaealised, puuetega inimesed ja eakad, peetakse haavatavaks, on tarbijate haavatavus ka dünaamiline ja kontekstist sõltuv;

TULETADES MEELDE e-kaubanduse hüppelist kasvu, mis muudab põhjalikult seda, kuidas tarbijad ja ettevõtjad omavahel suhtlevad; TOONITADES, et järsult on kasvanud ühtsel turul ringlevate ohtlike ja muul viisil nõuetele mittevastavate tarbekaupade hulk; need kaubad on peamiselt pärit väljastpoolt ELi ning sageli turustatakse neid eksitavate ja agressiivsete meetodite abil, eelkõige digiplatvormide kaudu; TUNNISTADES, et see ohustab tarbijaid ja keskkonda, suurendab ressursside tarbimist ja seab nõudeid järgivad Euroopa ettevõtjad ebaausa konkurentsi ohtu;

RÕHUTADES, kui oluline on kasutada ära digivahendite, näiteks digitaalsete tootepassi ja tehisintellekti kogu potentsiaal, et tagada tooteohutus- ja tarbijakaitse normide järgimine, ühtlustada menetlusi ning vähendada ettevõtjate ja ametiasutuste koormust, tegeledes samal ajal erinevustega täitmise tagamise suutlikkuses, võttes arvesse tehnoloogilist neutraalsust;

TOONITADES, et tarbijakaitse ja hariduse tõhustamine ning ettevõtjate jaoks võrdsete võimaluste edendamine peaks aitama jõuda ELi võtmetähtsusega eesmärkideni: saavutada integreeritud ühtne turg, edendada õiglast üleminekut rohe- ja digimajandusele ning suurendada konkurentsivõimet ja majanduskasvu koos sotsiaalse ühtekuuluvusega;

RÕHUTADES, et eratarbimine moodustab rohkem kui poole ELi SKPst, muutes tarbijate kulutused selle kaalult suurimaks komponendiks; TUUES ESILE, et tarbijate ostuotsustel on suur mõju majandusele ja töökohtadele;

TOONITADES, et kestlike kaupade ja teenuste kättesaadavus ja taskukohasus on keskse tähtsusega mitte ainult tarbijate heaolu ja keskkonnakaitse, vaid ka liidu pikaajalise konkurentsivõime, strateegilise autonoomia ja suurema säilenõtkuse jaoks ning seetõttu tuleks neid stimuleerida, aidates luua vastupidavaid ja kestlikke väärtusahelaid;

KORRATES, et tarbijakaitse poliitika suhtes on vaja rakendada horisontaalset lähenemisviisi, mis on integreeritud muude ELi poliitikavaldkondadega ja mida muude ELi poliitikavaldkondade määratlemisel ja rakendamisel arvesse võetakse, pidades silmas tarbijakaitset käsitlevaid aluslepingute sätteid,

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU:

1. PEAB TERVITAVAKS, et 19. novembril 2025 võeti vastu komisjoni teatis „Tarbijakaitse tegevuskava aastani 2030 ja tegevuskava tarbijate hüvanguks ühtsel turul „Uus tõuge tarbijakaitse, konkurentsivõime ja kestliku majanduskasvu tugevdamiseks“⁸, milles esitatakse ELi tarbijakaitsepoliitika visioon aastateks 2025–2030;
2. TOOB ESILE tarbijate olulisuse majandustegevuses osalejatena, kes oma tarbijaotsustega tõukavad tagant konkurentsi, innovatsiooni ja püsivaid edusamme; TOOB VÄLJA, kui oluline on tugev ja õiglane tarbijakaitseraamistik, sealhulgas tarbijate harimine, et säilitada ja suurendada tarbijate usaldust ning toetada teadlikke tarbijaotsuseid, mis on eduka majanduse jaoks hädavajalik; TUNNISTAB lisaks tarbijakaitsepoliitika olemuslikku sotsiaalset, kaitsvat ja stabiliseerivat mõõdet;
3. TOETAB tarbijakaitse tegevuskava 2030 nelja peamist prioriteetset valdkonda: ühtse turu väljakujundamine – tegevuskava tarbijate hüvanguks, digitaalne õiglus ja tarbijakaitse internetis, kestlik tarbimine ning tõhusam nõuete täitmise tagamine ja õiguskaitse seoses tarbijakaitse- ja tooteohutusnormidega; TOETAB tarbijakaitse tegevuskava 2030 kahte üldist prioriteeti – haavatavas olukorras olevate tarbijate kaitsmine ning lihtsustamine ja halduskoormuse vähendamine – ning kaasnevaid meetmeid, mille eesmärk on tagada tarbijakaitse kõrge tase ELis ning seda tõhustada, et edendada konkurentsivõimet, sotsiaalset õiglust ja kestlikku majanduskasvu;

⁸ COM(2025) 848 final.

4. TUNNISTAB, et ühtsel turul on põhjendamatuid tõkkeid, nagu raskused piiriülese liikuvuse teenuste ostmisel, põhjendamatud territoriaalsed tarnepiirangud ning takistused juurdepääsul finantsteenustele teises liikmesriigis, mis ei lase tarbijatel täielikult ära kasutada ühtse turu pakutavaid eeliseid, ning TERVITAB komisjoni kavatsust need tõkked kõrvaldada; KUTSUB komisjoni ÜLES võtma asukohapõhise tõkestuse määrase hindamisel arvesse, et liidu äärepoolseimates piirkondades elavad tarbijad seisavad kaupade ostmisel jätkuvalt silmitsi konkreetsete takistustega;
5. TULETAB MEELDE, et tarbijakaitse nõudeid võetakse arvesse liidu ülejäänud poliitika ja meetmete määratlemisel ning rakendamisel; RÕHUTAB vajadust tagada sidusus, koostoime ja vastastikune täiendavus ELi tarbijakaitsealaste õigusaktide, eelkõige ebaausate kaubandustavade direktiivi⁹ ja ELi digivaldkonna õigusaktide, sealhulgas digiteenuste määrase,¹⁰ tehisintellektimäärase,¹¹ audiovisuaalmeedia teenuste direktiivi¹² ja digiturgude määrase¹³ vahel, et tagada digikeskkonnas üldiselt tarbijakaitse kõrge tase ja võrdsed tingimused;

⁹ Direktiiv 2005/29/EÜ.

¹⁰ Määrus (EL) 2022/2065.

¹¹ Määrus (EL) 2024/1689.

¹² Direktiiv 2010/13/EL.

¹³ Määrus (EL) 2022/1925.

6. TUNNISTAB vajadust tegeleda võimalike regulatiivsete lünkadega, sealhulgas seoses täitmise tagamise ja võimaliku õiguskindlusetusega, tuginedes digitaalset õiglust käsitleva ELi tarbijakaitseõiguse toimivuskontrolli¹⁴ tulemustele, et veelgi tugevdada tarbijate kaitset digikeskkonnas selliste tavade eest nagu petlik või manipuleeriv liideste disain (petuelemendid), sõltuvusttekitavad disainielemendid, suunamõjutajate probleemne tegevus, tarbijate haavatavust ära kasutav ebaaus personaliseerimine, läbipaistmatud dünaamilise hinnakujunduse tavad ja digitoodete muud probleemsed omadused; PEAB TERVITATAVAKS komisjoni kavatsust esitada digitaalset õiglust käsitleva õigusakti ettepanek, et saavutada need eesmärgid koostöös kehtiva ELi õigusraamistikuga;
7. TUNNISTAB, et kuigi sellised omadused nagu vanus või puue muudavad mõned tarbijad haavatavaks, on tarbijate haavatavus dünaamiline nähtus, mis võib tuleneda ka ebasoodsast isiklikust olukorrast, mis ebaausa äriatel eesmärkidel ärakasutamise korral suurendab informatsioonilist asümmeetriat ja struktuurset tasakaalustamatust ettevõtja-tarbija suhetes ning võib oluliselt mõjutada tarbijakäitumist; TOOB ESILE, et tarbijate haavatavust võivad põhjustada ka kõrge elukallidus, mis valmistab muret paljudele tarbijatele, ning digioskuste puudumine või piiratud digikirjaoskus; RÕHUTAB vajadust ennetada ja käsitleda läbipaistmatuid hinnakujundustavasid, mis mõjutavad esmatähtsaid kaupu ja teenuseid;

¹⁴ SWD(2024) 230 final.

8. RÕHUTAB vajadust tagada kõigi tarbijate kõrgetasemeline kaitse, pöörates erilist tähelepanu kõige haavatavamatele tarbijatele, eelkõige alaealistele, kes vajavad digikeskkonnas tõhustatud kaitsemeetmeid; KUTSUB komisjoni ÜLES võtma digitaalse õigluse akti ettevalmistamisel alaealiste kaitse internetis erilise tähelepanu alla;
9. INNUSTAB komisjoni jätkama tööd selle nimel, et võimaldada tarbijatel aktiivsemalt osaleda ringmajandusele üleminekul, edendades ohutuid, kestlikke, taskukohaseid ja usaldusväärseid ringluspõhiseid pakkumisi, sealhulgas kasutatud, parandatud, uuendatud ja taastatud kaupu ning „toode kui teenus“ mudeleid, käsitledes nende kasutuselevõttu takistavaid sotsiaalseid ja käitumuslikke tõkkeid, käsitledes ärimudeleid, mis soodustavad ületarbimist ja tekitavad muret seoses kestlikkusega, edendades keskkonnahoidlikult kavandatud e-kaubanduse lahendusi ning võimaldades lihtsat juurdepääsu asjakohasele tooteteabele digitaalsete tootepasside ja muude püsivate andmekandjate kaudu; TULETAB MEELDE, et eksitavaid keskkonnaväiteid peetakse ebaausateks kaubandustavadeks ja et need on ebaausate kaubandustavade direktiiviga juba keelatud; RÕHUTAB, et on oluline rakendada direktiivi, milles käsitletakse tarbijate võimestamist rohepöördel¹⁵ ning millega kehtestatakse erinormid tagamaks, et keskkonnaväited ja kestlikkusmärgised vastavad tõele, on selged, arusaadavad ja usaldusväärsed ning võimaldavad seeläbi kauplejatel tegutseda võrdsetes tingimustes ja tarbijatel teha teadlikke otsuseid ning toetada ELi üleminekut ring- ja rohemajandusele;

¹⁵ Direktiiv (EL) 2024/825.

10. NÕUSTUB eesmärgiga tugevdada ELi tarbija- ja tooteohutuse normide järjepidevat ja tõhusat rakendamist, kohaldamist ja täitmise tagamist ning RÕHUTAB selle tähtsust, KUTSUB ELi institutsioone ning liikmesriikide haldus- ja kohtuasutusi ÜLES tegema tihedat koostööd, sealhulgas tugevdades turujärelevalvevahendite koostoimet ning edendades vajaduse korral tarbijaorganisatsioonide ja kõigi asjaomaste turuosaliste aktiivset kaasamist kogu väärtusahelas, ning INNUSTAB liikmesriike kasutama ohtlikest toodetest teatamiseks aktiivselt süsteemi „Safety Gate“, mis loodi üldise tooteohutuse määrusega¹⁶;
11. TOOB ESILE tehisintellekti potentsiaali tarbijakaitse ja tooteohutuse tagamisel, sealhulgas turujärelevalves, ning asjaolu, et ametiasutused peavad olema võimelised tehisintellekti potentsiaali täielikult ära kasutama ja suurendama normide täitmise tagamise suutlikkust; INNUSTAB komisjoni tugevdama digivõimekust, et töötada välja ja käitada nüüdisaegseid uurimisvahendeid täitmise tagamise asutuste ja turujärelevalveasutuste jaoks ning vahendeid, mille eesmärk on kaitsta alaealisi digikeskkonnas;

¹⁶ Määrus (EL) 2023/988.

12. MÄRGIB vajadust tugevdada tarbijaõiguse täitmise tagamist ja tagada ettevõtjatele võrdsed tingimused, muu hulgas parandades riiklike ametiasutuste omavahelist ning riiklike ametiasutuste ja komisjoni vahelist koordineerimist, TUNNISTADES samal ajal liikmesriikide erinevaid täitmise tagamise süsteeme; RÕHUTAB vajadust võtta meetmeid, et tugevdada täitmise tagamist, eelkõige seoses laiaulatuslike rikkumistega, ning PEAB TERVITATAVAKS komisjoni kavatsust teha ettepanek tarbijakaitsealase koostöö määruse¹⁷ muutmiseks ja hinnata erinevaid võimalusi täitmise tagamise tõhustamiseks, sealhulgas võimalust kasutada konkreetsetel juhtudel tsentraliseeritud uurimis- ja täitmise tagamise volitusi;
13. KUTSUB komisjoni ÜLES laiendama kahe-või mitmepoolsete kontaktide kaudu koostööd kolmandate riikidega, tugevdades ühist tööd mitmesugustes tarbijakaitseküsimustes, sealhulgas tagades, et ühtsele turule lastakse vaid ohutuid tooteid ning et tarbijatel on internetis ja väljaspool seda müüdavatele ohututele toodetele juurdepääs, pöörates erilist tähelepanu kolmandatest riikidest pärit ja internetis müüdavate väikese väärtusega saadetiste kasvavale mahule, mis põhjustab turujärelevalve, tollikontrolli ja ausa konkurentsi jaoks konkreetseid probleeme;

¹⁷ Määrus (EL) 2017/2394.

14. KUTSUB komisjoni ÜLES tagama, et uute algatuste ettevalmistamisel säilitatakse tarbijaõiguse horisontaalne olemus, tagatakse sidusus ja vastastikune täiendavus kehtivate seadusandlike aktidega, vältides kattuvusi, hinnatakse hoolikalt vajadust seadusandlike ettepanekute järele ning tagatakse, et ettepanekuid toetavad kooskõlas parema õigusloome põhimõtetega asjakohased mõjuhinnangud, sealhulgas täidetavuse hinnangud;
15. KUTSUB komisjoni ÜLES tagama, et uued algatused, säilitades samal ajal tarbijakaitse kõrge taseme, oleksid kooskõlas liidu üldise lihtsustamiseesmärgiga ega tooks kaasa tarbetut halduskoormust, eelkõige VKEde jaoks, tagades samuti, et selle eesmärgi saavutamiseks kavandatavad digilahendused ei tooks kaasa tarbijate tõrjutust ja et vajaduse korral jääksid kättesaadavaks asjakohased mittedigitaalsed alternatiivid;
16. TOOB ESILE, kui tähtis on tarbijate jaoks lihtne, taskukohane ja tõhus juurdepääs õiguskaitsele vaidluse korral, kasutades selleks tarbijatele mõeldud ajakohastatud vaidluste kohtuvälise lahendamise mehhanismi, mis sobib ka digiturgude jaoks, nagu on sätestatud vaidluste kohtuvälise lahendamist käsitlevas muudetud direktiivis,¹⁸ ja kollektiivhagide mehhanismi, nagu on sätestatud esindushagide direktiivis¹⁹;

¹⁸ Direktiiv (EL) 2025/2647.

¹⁹ Direktiiv (EL) 2020/1828.

17. TOOB ESILE aktiivse rolli, mida täidavad tarbijaorganisatsioonid ja Euroopa tarbijakeskuste võrgustik, kes on olulised osalejad normide täitmise tagamisel, kui see on asjakohane, samuti teadlikkuse suurendamisel, tarbijate huvide kaitsmisel ning tarbijate teavitamisel, harimisel ja toetamisel; TOONITAB, kui tähtis on tarbijaharidus, sealhulgas finantskirjaoskus ja teadlikkuse suurendamine ostuvalikute tegemisel, olles peamine vahend tarbijate võimestamiseks, kaasatuse ja vastupanuvõime tugevdamiseks ning teadlike otsuste tegemise toetamiseks, eriti digi- ja finantsturgudel; PEAB TERVITATAVAKS komisjoni kavatsust toetada veelgi tarbijaliikumist kui demokraatliku ühiskonna lahutamatu osa ning RÕHUTAB, kui tähtis on kodanikuühiskonna ja sõltumatute üksuste piisav kaasamine tarbijate huvide edendamisse;
18. TOETAB 2030. aasta tarbijakaitse tegevuskava valdkonnaülest ja terviklikku lähenemist, mis on eriti oluline ühtse turu tugevdamiseks ja e-kaubanduse probleemide käsitlemiseks, ning TOOB ESILE, kui tähtis on võtta kogu asjakohases poliitikakujundamises arvesse tarbijate huve ja võimestamist;

19. PEAB TERVITATAVAKS komisjoni kavatsust tagada 2030. aasta tarbijakaitse tegevuskava rakendamiseks aktiivne juhtimisraamistik, tehes koostööd liikmesriikidega, samuti kodanikuühiskonna ja kõigi teiste sidusrühmadega; RÕHUTAB sellise juhtimisraamistiku kasulikkust esilekerkivate probleemidega kohanemisel ja neile paindlikul viisil reageerimisel;
20. TUNNISTAB, kui tähtis on terviklik riiklik tarbijapoliitika, mis on kooskõlas 2030. aasta tarbijakaitse tegevuskava prioriteetidega ja toetab tegevuskava rakendamist, moodustades osa ühisest ja tugevdatud lähenemisest tarbijakaitsele kogu liidus, vältides ka regulatiivset killustatust; RÕHUTAB, et ühtse turu hea toimimine sõltub üha enam täitmise tagamise tavade ühtlustamisest, vahendite, andmete ja eksperditeadmiste jagamisest ning kollektiivsest suutlikkusest käsitleda piiriüleseid ja süsteemseid probleeme; KUTSUB komisjoni ÜLES võtma proaktiivse rolli selle lähenemise toetamisel, soodustades struktureeritud ja pikaajalist koostööd, edendades suutlikkuse ja ressursside koondamist ning tagades, et tarbijakaitset peetakse kogu liidus piisavalt prioriteetseks, austades samal ajal riikide pädevust.
-